

KORT FORTALT

NAKSKOV 2030

EN NY RETNING FOR NAKSKOV

INDHOLD

Forord	3
En fælles retning for udvikling	4
Nakskov i tal	5
Nakskov – en industriby med muligheder	6
Hvor er vi nu?	7
Vision	10
Hvad skal der til?	12
En styrket bosætnings- og erhvervsby	14
En styrkelse af Nakskov er en styrkelse af Lolland	15
Udviklingsprincipper	16
Hvor skal det ske?	18
Sådan kan du være med	22

Udgivelsesår: 2020

Redaktion: Lolland Kommune,
Realdania og BARK Rådgivning

Foto og layout: BARK Rådgivning

Tryk: Tarm Bogtryk

Oplag: 1000 stk.

Dette er en forkortet version af udviklings- og investeringsplanen Nakskov 2030. Projektet er gennemført af Lolland Kommune og er støttet af Realdania. Rådgivning ved BARK Rådgivning i samarbejde med Lars Bernhard Jørgensen og Eskild Hansen Strategibureau.

FORORD

"VI KAN KUN VENDE VORES EGEN UDVIKLING VED SELV AT TURDE GØRE NOGET."

Nakskov er Lollands største by og har afgørende betydning for udviklingen af hele øen. En by med en lang og stolt historie som købstad, industriby og søfartsby og en vigtig handelsby for et stort opland. I dag er Nakskov inde i en god udvikling: Arbejdspladserne i industrien kommer tilbage, og befolkningstallet er stabilt. Men der er stadig behov for at arbejde målrettet for at udvikle byen, hvis den skal fortsætte med at være en attraktiv og relevant hovedby på Lolland - et godt sted at bo og arbejde. Det sætter denne plan kursen for.

Inden for få år ændrer geografien sig markant, når Femern-forbindelsen åbner og gør det lettere for nordtyskerne at komme til Danmark. Det skal Nakskov være klar til. Vi skal allerede nu begynde at forberede byen på de nye muligheder og skabe attraktive oplevelser og overnatning. Og vi skal begynde at se os selv som en turistby. En udvikling af turismen i Nakskov er ikke turisme for turismens egen skyld. Det er en investering i nye arbejdspladser, i fremgang og vækst og giver byen flere ben at stå på, så vi bliver mere robuste over for udsving i markedet og økonomien.

Vi kan kun vende vores egen udvikling ved selv at turde gøre noget, og vi skal alle have modet til at tage del i den nye udvikling. Nakskov og kommunen kan ikke gøre det alene. Men med en fælles indsats kan vi løfte Nakskov, så vores stolte, gamle by igen kan komme til ære og værdighed.

Borgmester Holger Schou Rasmussen, Lolland Kommune

EN FÆLLES RETNING FOR UDVIKLING

Udvikling af Nakskov kræver et fælles og samlet løft, som både kommune, erhvervsdrivende, lokale investorer og borgere er sammen om. Derfor er det nødvendigt at sætte en klar og fælles retning for hvor, hvordan og hvornår udviklingen skal ske. Det kræver modige tilvalg – og fravalg.

Med planen 'Nakskov 2030' er der skabt et beslutningsgrundlag, som kommune, fonde, erhverv og borgere kan bruge i det videre arbejde med at udvikle Nakskov. Målet er, at Nakskov styrkes som erhvervsby og bosætningsby og som en vigtig hovedby på Lolland. Denne plan sætter retning for, hvordan turisme kan være løftestang for den udvikling.

NAKSKOV I TAL

INDBYGGERE

12.661

SIDEN 2009

BEFOLKNINGSUDVIKLING

-7,3%

TURISMEFORBRUG

100 mio.

DETAILHANDEL

975 mio.

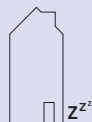
OVERNATNINGER

90.000

CAMPINGENHEDER

100

HOTELVÆRELSE

50

LYSTBÅDEPLADSE

188

NAKSKOV – EN INDUSTRIBY MED MULIGHEDER

Nakskov by er grundlagt i 1266 på 'den skovklædte nakke', dér hvor Halsted Å møder Nakskov Fjord. Den frugtbare jord, fiskeriet og handlen betød, at byen i 1500-tallet blev landets 7. rigeste. I begyndelsen af samme århundrede blev Nakskov et vigtigt forsvarssted med opførelsen af Kong Hans' befæstede orlogsværft på Slotø i Nakskov Fjord.

I 1800-tallet tog industrialiseringen til, og byen udviklede sig dramatisk. Havnen blev udbygget og uddybet ad mange omgange. I 1882 blev Sukkerfabrikken grundlagt, og i 1916 kom Nakskov Skibsværft, der blev byens største virksomhed og fundamentet for en hel arbejderkultur på Vestlolland.

Nakskov Havn er stadig en driftig erhvervshavn. Udslibning af landbrugsprodukter til hele verden fylder godt, og havnens fremtid ser lovende ud. Men der er også brug for at styrke byen over for udsving i økonomien, og der er brug for at gentænke Nakskovs muligheder.

HVOR ER VI NU?

- **Stabil udvikling**

Nakskov har 12.600 indbyggere. Efter en periode med faldende befolkningstal, har befolkningstallet stabiliseret sig i de senere år. Nakskov er Lollands vigtigste industriby og har fået nogle af de tabte industriarbejdspladser tilbage. Men byen er også afhængig af få store virksomheder, og det gør byen sårbar over for forandringer.

- **Fokus på oplevelser, service og overnatningsmuligheder**

Sammenlignes med andre danske byer har Nakskov et lille udbud af oplevelser, service og overnatningsmuligheder. Der er også brug for at løfte kvaliteten, hvis byen skal matche turisternes forventninger. Og et løft af tilbud og services til turister er også et løft af tilbud og services til Nakskovs borgere.

- **Flest danske gæster**

Markedet for turisme i Nakskov er i dag først og fremmest lokalt og regionalt. Ud af de 900.000 årlige overnatninger på Lolland er ca. 75% danske, hvoraf de fleste kommer fra Sjælland og øerne. Cirka 20% af gæsterne kommer fra Tyskland. En del af overnatningerne bæres af håndværkere/industriarbejdere, der overnatter i hverdagene. Dertil kommer en del dagsgæster fra hele Lolland og Falster, bl.a. Marielyst.

- **Markante oplevelser i nærheden**

Lalandia har 541.000 årligt besøgende, og 258.000 besøgende lægger hvert år vejen forbi Knuthenborg Safari-park. Også attraktioner som Dodekalitten og flere mindre restauranter trækker folk til. De mange besøgende bevæger sig dog ikke uden for hovedattraktionerne i særlig høj grad.

- **Lovende opland**

Nakskovs mulighed er at løfte sig fra et lokalt til et regionalt rejsemål og tiltrække flere besøgende fra hovedstaden og Nordtyskland ved at tilbyde autentiske nordiske oplevelser og en særlig uberørt natur. Derudover er der brug for mere samarbejde på tværs af aktører.

- **Femern-forbindelsens potentiale**

Femern-forbindelsen er besluttet med planlagt åbning i 2028. Forbindelsen vil forandre geografien og rykke Lolland tættere på Tyskland, og interessen for den danske Østersø-kyst stiger på det tyske marked.

- **Vellykket detailhandelsstrategi**

Lige som det gælder for detailhandlen generelt, er også detailhandlen i Nakskov i tilbagegang. Til gengæld er det lykkedes at samle butikkerne i bymidten, hvor dagligvare- og udvalgswarebutikker ligger side om side, og det styrker butikslivet ift. tilsvarende byer. Nakskov driver en stor omsætning i forhold til indbyggertallet.

VISION

Visionen er at skabe en langsigtet positiv udvikling af Nakskov med turisme som løftestang. Nakskov skal være en levende og attraktiv by for både borgere, besøgende og erhvervsdrivende og en stærk hovedby, der skaber vækst og udvikling til gavn for hele Lolland.

HVAD SKAL DER TIL?

Udvikling af reasons-to-go

Nakskov mangler reasons-to-go. Hvis nye besøgende skal tage turen fra København eller via den kommende Femernforbindelse, skal der være oplevelser af en kvalitet, der retfærdiggør en rejsetid på cirka 2 timer. Nakskov skal udnytte sine stedbundne potentialer til at skabe oplevelser, der tager udgangspunkt i det særligt lokale: Den historiske bymidte, den rå og levende industrihavn og den trygge og rolige Nakskov Fjord.

Overnatningsmuligheder

Med blot 50 hotelværelser halter Nakskov langt efter byer af samme karakter og af samme størrelse. Dertil kommer, at de eksisterende værelser ofte er målrettet kontraktmarkedet eller bruges til fx private fester, så der reelt er meget få tilbud til turister. Der skal arbejdes meget målrettet med at skabe flere overnatningsmuligheder i Nakskov – og gerne med fokus på de typer af overnatning, der driver et højere døgnforbrug, fx hoteller, ferielejligheder i byen eller feriehusene på et resort.

Generelt kvalitetsløft

Nakskov er en stolt gammel by. Mange steder fornemmer man, at det er en by, der er præget af fordums storhed, men også af slid og manglende vedligehold. Så der bør være et klart fokus på at løfte kvaliteten. Det gælder både det fysiske miljø i form af bygninger og byrum, men også i form af byens tilbud, hvor det – med enkelte undtagelser – er svært at finde produkter af god lokal kvalitet. Det gælder også for den eksisterende overnatningskapacitet, der generelt ikke henvender sig til den kvalitetsbevidste turist, som er parat til at betale for en god overnatningsoplevelse.

Et kvalitetsløft betyder ikke nødvendigvis, at Nakskov skal henvende sig til meget højtforbrugende kundegrupper, men at kvaliteten skal være i orden, at koncepter og produkter klart skal henvende sig til præcise målgrupper, og at der er overensstemmelse mellem pris og kvalitet.

EN STYRKET BOSÆTNINGS- OG ERHVERVSBY

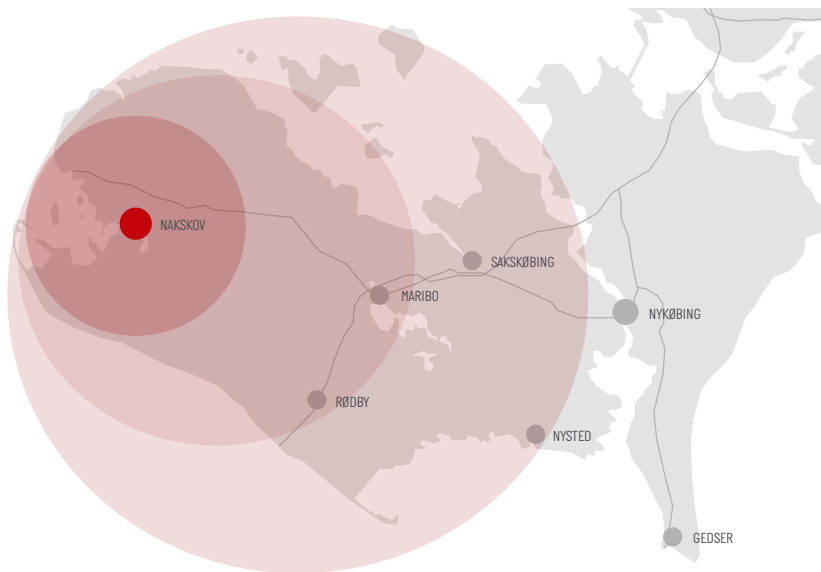
Nakskov skal styrkes som bosætnings- og erhvervsby, bl.a. ved hjælp af øget turisme. I 2030 er målet at:

- Nakskovs borgere er stolte af deres by og har en **POSITIV IDENTITET SOM NAKSKOVIT-TER** og et stærkt lokalt fællesskab. Nakskovs borgere løfter i flok og er engagerede i Nakskovs udvikling som turistdestination.
- Nakskov har et **GODT OMDØMME** og er kendt som en god by at bo i og besøge og for positive historier om byens velbevarede historiske bykerne, sin aktive og levende industrihavn og det særlige fjordlandskab.
- Nakskov **TILTRÆKKER NYE BORGERE**, der kommer til byen for at blive en del af den gode historie og for at få del i de nye arbejdspladser.
- Nakskovs positive udvikling er med til at tiltrække **NYE INVESTERINGER** i udvikling af nye oplevelser og turismeprodukter af god kvalitet.
- Nakskov byder på **VELBEVAREDE OG LEVENDE KULTURMILJØER**. Nye forretninger og aktiviteter bringer liv i Nakskovs historiske bygninger, og de private ejere vedligeholder aktivt bymidtens bygninger og tager ansvar for at passe på de historiske kvaliteter i det fysiske miljø.

EN STYRKELSE AF NAKSKOV ER EN STYRKELSE AF LOLLAND

En styrkelse af Nakskov vil også betyde vækst og udvikling på resten af Lolland. Forventningen er, at udviklingen vil bringe cirka 70.000 gæster til Nakskov årligt. Disse besøgende vil ikke kun komme Nakskov til gode, men kan også blive nye gæster på resten af Lolland. Det kan være som dagsbesøgende og udflugtsturister og handlende, men også som overnatningsgæster, der ønsker at opleve mere end blot én destination på Lolland.

Nakskov er en af Lollands to hovedbyer og er en vigtig by for øen, både økonomisk og mentalt. En styrkelse af Nakskov er derfor i sidste ende en styrkelse af hele Lolland.

UDVIKLINGSPRINCIPPER

Turismeudvikling er også erhvervsudvikling: Der er brug for at prioritere indsats, der er kommercielt bæredygtige. Turismeudvikling skal ses som erhvervsudvikling, og nye initiativer skal kunne hvile i sig selv og være med til at skabe vækst og arbejdspladser i byen.

Stedet tæller: Turismeudvikling skabes med udgangspunkt i Nakskovs særlige karakter og historie. Vi skal passe på Nakskovs særlige kvaliteter – den velbevarede købstadsbymidte, den rå industrihavn og fjordlandskabet. Og de forskellige steders særlige kendetegn skal styrkes.

Investeringer skal tænkes sammen: Kommunale, kommercielle og almennyttige investeringer skal gå hånd i hånd. Kommunen skal gå foran med investeringer, der viser vilje til og prioritering af indsatsen, og som gør det attraktivt for private og almennyttige investorer at være med.

Oplevelsen skal fortættes: Udviklingen skal prioriteres skarpt, så oplevelserne fortættes på udvalgte placeringer. Det skaber grundlag for en bæredygtig forretning og styrker oplevelsen af en levende og aktiv by.

For borgere og turister hele året: Hverdagsby og turistby skal støtte op om hinanden. Nye funktioner skal være for både turister og borgere – året rundt.

Kvaliteten løftes: Der skal skabes oplevelser og services af høj kvalitet for flere målgrupper. Der er behov for et grundlæggende kvalitetsløft i Nakskov på tværs af det fysiske miljø, af services og den grundlæggende (turisme)infrastruktur i byen.

HVOR SKAL DET SKE?

Hvis det skal lykkes at tiltrække investeringer og forretninger, er der brug for at prioritere udviklingen. Denne plan peger på tre områder, der skal være i fokus for udviklingen i Nakskov: Bymidten, Havnen og Hestehoved/fjorden.

Hestehoved og fjorden

Havnen

Bymidten

Bymidten

Nakskov har en historisk bymidte, som dog mange steder lider af at være nedslidt og mangler oplevelsesmuligheder. Derudover mangler der en bedre forbindelse til havnen, og der er brug for at udvikle bymidte og havn som et samlet hele.

FREMTIDSBILLEDE FOR BYMIDTEN: I bymidten i Nakskov møder man en hyggelig middelalderby med muligheder for en alsidig og oplevelsesrig shoppingoplevelse. Axeltorv er byens bankende hjerte og det naturlige centrum. Torvet emmer af aktivitet og danner ramme om byens fællesskab og levede hverdagsliv hele året. Torvet er centrum for besøgende, der vil opleve Nakskov. Fra Axeltorv er der naturlige forbindelser ad charmerende stræder ned mod erhvervshavnen, havnebygningen og Toldboden og den levende handel i Søndergade og omkring Sønderport.

Havnen

Nakskovs aktive erhvervshavn vidner om byens historie, men inviterer ikke til aktiviteter og ophold i dag. Der er brug for at skabe nye funktioner og oplevelser - bl.a. muligheder for ophold og aktivitet, formidling af havnens karakter, spisesteder og hænge-ud-steder - og for at styrke havnens særlige rå stemning.

FREMTIDSBILLEDE FOR HAVNEN: Nakskov Havn danner en rå og industriel kontrast til den hyggelige og beskyttede middelalderby. Havnen danner et oplevelsesrigt opholdsrum, hvor borgere og besøgende kan slentre langs kajen og suge den særlige maritime stemning til sig. Fra indrefjord, hvor den aktive industrihavns aktivitet og livet på lystbådene skaber oplevelsen og til Honnørkajen ved Havnebygningen, hvor der i sommerhalvåret er café, udsalg af lokale råvarer og afgang med turbåde til oplevelser på fjorden. Den oplevelsesrige havn er med til at binde by og fjord sammen og skabe forbindelse til fjordens maritime oplevelser.

Hestehoved og fjorden

Hestehoved har en særlig natur og ligger ud til den ørige fjord, men mangler muligheder for især outdoor-oplevelser. Hestehoved kan blive en sammenhængende naturpark og være det sted, hvorfra man kan komme ud og opleve fjorden. Dette kræver bedre forbindelse mellem by og Hestehoved/fjorden og et kvalitetsløft af oplevelsesmulighederne på stedet.

FREMTIDSBILLEDE FOR HESTEHØVED/FJORDEN:

Hestehoved/fjorden er en sammenhængende naturpark, der udgør det naturlige afsæt for oplevelser på og ved Nakskov Fjord. Her finder man Danmarks ørigeste fjord med landets varmeste badevand ved en beskyttet og børnevenlig strand. Hestehoved byder på oplevelser og aktiviteter i den rolige og beskyttede fjord inden for fx kajaksjælds, windsurf og kitesurf. På Hestehoved kan besøgende bo lækkert på resort i feriehus, der ligger lige ned til fjorden og tilbyder overnatning, bespisning og aktivitetsmuligheder. Eller man kan sejle ud på en af øerne på egen hånd og overnatte under mere simple forhold.

SÅDAN KAN DU VÆRE MED

Nakskov Byfond

Nakskovs middelalderbymidte er velbevaret og hyggelig, men flere steder ser man også nedslidte og/eller forladte bygninger, og det skæmmer. Med Nakskov Byfond kan man som ejer af en historisk bygning søge støtte til istandsættelse eller arkitektrådgivning, så vi sammen kan passe på de gamle huse i Nakskovs charmerende bymidte.

Man kan søge, hvis man er ejer af en bevaringsværdig eller fredet bygning i bymidten. Støtten gives kun til istandsættelsesarbejder, som vender mod eller er synlige fra det offentlige rum.

Læs mere på lolland.dk

Eventpulje

Events og aktiviteter skaber liv og oplevelser og trækker besøgende til byen. Med en eventpulje er målet at skabe endnu flere årsager til at besøge Nakskov by – året rundt. Det kan være i form af madmarkeder eller maritime aktiviteter eller gennem events, som understøtter historien om naturen, købstaden eller industrihistorien.

Man kan søge eventpuljen, hvis man er en lokal erhvervsaktør eller forening. For at få støtte skal events og aktiviteter finde sted i bymidten, på havnen eller på Hestehoved/fjorden.

Læs mere på lolland.dk

Nakskov 2030

Med udviklings- og investeringsplanen Nakskov 2030 er kursen sat for en positiv udvikling af Nakskov med fokus tre steder: Bymidten, havnen og Hestehoved/fjorden. Målet med planen er at sikre, at alle kræfter trækker i samme retning, at skabe grundlag for nye investeringer – og i sidste ende at styrke Nakskov, så byen også i fremtiden bliver en levende og attraktiv by på Lolland.